

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo

GRADSKO VIJEĆE

Broj: 01-GV-02-2009/23
Sarajevo, 27.12.2023. godine

Na osnovu člana 31. stav (1) tačka b) i člana 77. stav (1) Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 7/23), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na 34. sjednici održanoj dana 27.12.2023. godine, primilo je k znanju

Informaciju o aktivnostima Informativnog centra Sarajevo u 2023. godini.

PREDSJEDAVALA GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović, s.r.

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADONAČELNICA

Informacija
o aktivnostima Informativnog centra Sarajevo u 2023. godini

Sarajevo, decembar 2023. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

1. UVOD

U skladu sa Odlukom o organizaciji i djelokrugu organa uprave grada Sarajeva, Informativni centar Sarajevo vrši sljedeće poslove:

- Predlaže i priprema propise i druge akte iz nadležnosti službe koje donosi Gradsko vijeće i gradonačelnica;
- prati stanje zakonske regulative u oblasti za koju je osnovana; informira javnost o pitanjima ratnih zločina, uspostavlja snažne vanjske komponente, uključujući: komponentu tranzicione pravde i suočavanja s prošlošću organiziranjem raznih informativnih i edukativnih javnih događaja; komponentu podrške pravnim profesionalcima i grupama civilnog društva koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u Bosni i Hercegovini;
- izložbenu komponentu- prikaz rada Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (u daljem tekstu: MKSJ) i sudova u Bosni i Hercegovini na donošenju presuda u predmetima ratnih zločina; izrađuje razne propise i druge odluke iz svoje nadležnosti;
- saraduje sa sredstvima informiranja po svim pitanjima aktivnosti Informativnog centra;
- priprema i organizira poslove vezane za uključivanje Grada u dostupne programe tehničko-finansijske pomoći, u saradnji sa specijalistima MKSJ i arhivskom materijalu sadržanom u online bazama podataka MKSJ;
- obezbjeđuje održavanje i nesmetano funkcioniranje sistema; stara se o ispravnosti i funkcioniranju instalirane računarske, programske, komunikacione i druge prateće opreme u Informativnom centru; pruža stručno-tehničku pomoć korisnicima baze podataka, rješava softverske i mrežne probleme; održava WEB stranicu Službe;
- daje primjedbe, mišljenja, prijedloge i sugestije prilikom izrade akata koji se odnose na oblast koja obuhvata djelokrug rada službe, a koje donose organi Kantona Sarajevo i Federacije BiH; vrši i druge poslove za koje je osnovana kao i poslove koje joj u zadatak stavi gradonačelnica.

Veći dio aktivnosti Službe odnosi se na poslove razvoja mandata Informativnog centra o Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) Sarajevo koji je službeno počeo sa radom 23. maja 2018. godine.

Informativni centar o MKSJ Sarajevo nastao je na temelju potpisanog Memorandum o razumijevanju između Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo, a Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o davanju saglasnosti na citirani memorandum „(Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 50/16). Informativni centar o MKSJ Sarajevo sa sjedištem u Vijećnici zvanično je počeo sa radom 23.05.2018. godine. Mandat Informativnog centra se sastoji u tome da pruži javnosti ažuran, direktan i siguran elektronski pristup svim javno dostupnim spisima Tribunala i arhivskom materijalu sadržanom u online bazama podataka MKSJ, kao i da obavlja poslove informiranja javnosti o pitanjima ratnih zločina, doprinoseći tako procesu tranzicione pravde i jačanju vladavine prava u BiH i regiji uspostavljanjem snažne outreach komponente, uključujući: komponentu tranzicione pravde – organiziranjem raznih informativnih i edukativnih javnih događaja, komponentu podrške pravnim profesionalcima i civilnom društvu koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u BiH- kroz aktivnosti na izgradnji njihovih kapaciteta i izložbenu komponentu- prikaz rada MKSJ i sudova u BiH na donošenju presuda u predmetima ratnih zločina. Poslovi Centra (mandat) je stavljen u djelokrug Gradske službe za poslove Informativnog centra o MKSJ Sarajevo temeljem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta

organa uprave Grada Sarajeva br. 01/04-04-3834/21 od dana 12.07.2021. godine, a na koji je Gradsko vijeće Grada Sarajeva na Drugoj sjednici održanoj dana 02.06.2021. godine dalo saglasnost svojom Odlukom o davanju saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organa uprave Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 24/21).

Informativni centar o MKSJ Sarajevo je prvi centar ove vrste u regiji koji istovremeno razvija sve komponente svog mandata i koji je za godinu i pol dana svoga djelovanja kapacitirao svoje resurse (prostor, tehnika) i proveo niz aktivnosti koje su imale za cilj afirmaciju svih komponenti njegovog mandata. Između ostalog, Centar je u cijelosti omogućio online pristup dostupnoj arhivskoj građi MKSJ, ugostio je do njegovog otvaranja do danas preko 800 domaćih i stranih studenata, istraživača i učenika, uspostavio nekoliko značajnih saradnji sa akademskom zajednicom, pravosuđem i relevantnim udruženjima, održao nekoliko međunarodnih konferencija, te omogućio da dio njegovog sadržaja bude i originalna sudnica Tribunala koja je dopremljena iz Haga i koju svakodnevno obilaze i turisti našeg grada i tako se upoznaju i sa novijom historijom naših prostora na temelju činjenica koje je utvrdio Tribunal u svojim pravosnažnim presudama.

U cilju boljeg vizibiliteta i rada Informativnog centra, gdje bi se dodatno ojačala akademska komponenta i saradnja sa univerzitetima gdje bi se ojačalo istraživanje o sukobima na području bivše Jugoslavije, gdje bi magistri i doktoranti koristili bazu MRMKS i pisali istraživačke radove na teme holokausta i genocida, međunarodnog humanitarnog i krivičnog prava te bi se na taj način studenti zainteresirali da centar i njegove postojeće resurse koriste u istraživačku svrhu. S tim u vezi, Gradsko vijeće je na 19. sjednici održanoj dana 05.10.2022. godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o organizaciji i djelokrugu organa uprave Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 24/21 i 16/22). Ovom Odlukom osnivaju se i organizuju organi uprave, kao jedinstveni gradski organ uprave u kojem djeluju gradske službe za upravu i upravne organizacije, kao gradski organi uprave (u daljnjem tekstu: Gradska uprava), utvrđuje njihov djelokrug, rukovođenje i uređuje druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje. Ovakva Gradska upravna organizacija se realizuje u cilju obavljanja stručnih poslova koji pretežno zahtijevaju primjenu stručnih i naučnih metoda i sa njima povezanih upravnih poslova, te se u tu svrhu osniva gradska upravna organizacija u sastavu organa uprave – Informativni centar Sarajevo. Zvanični naziv Centra više nije Informativni centar o MKSJ Sarajevo već se mijenja na način Informativni centar Sarajevo, kako je i naznačeno u Mor-u koji je zaključen između MKSJ-a i Grada Sarajeva 2016. godine.

AKTIVNOSTI INFORMATIVNOG CENTRA SARAJEVO

Organizacione aktivnosti

S ciljem kapacitiranja Informativnog centra Sarajevo u Vijećnici realizirane su aktivnosti:

- opremanja prostora namještajem (dijelom iz donacije, dijelom iz budžetskih sredstava), kompjuterskom opremom (donacija Općine Centar),
- uvoz i montaža originalne sudnice MKSJ broj 2 koja je dopremljena iz sjedišta MKSJ, Den Haag, Kraljevina Nizozemska (Sarajevo je prvi grad, nakon Nürnberga, koji ima originalnu sudnicu jednog međunarodnog suda u kojoj se sudilo osobama optuženim za ratne zločine). Navedena sudnica je sa svim postojećim izložbenim komponentama i mobilijarom izmještena u veću prostoriju u Vijećnici s ciljem dodatnog opremanja i obogaćivanja sadržaja.
- priprema i postavka dvije pokazne ploče na ulazu u Informativni centar kao i vizuala fototapete u prostorijama Informativnog centra, te postavka stalne izložbe *Opsada Sarajeva kroz presude MKSJ*.

- Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) donirao je Informativnom centru o MKSJ ovjerene kopije javno dostupnih presuda koje su izrekli MKSJ i Mehanizam. Ove kopije dostavljene su na engleskom i BHS jeziku. Uz kopije, Centru je dostavljena i zbirka knjiga i publikacija koje se odnose na sukobe u bivšoj Jugoslaviji i međunarodno i humanitarno pravo, kao i kolekcija materijala namijenjenog javnom informiranju Outreach programa MKSJ-a. Bogata literatura i presude planirane su biti smještene u biblioteci Centra u Vijećnici. Centar je trenutno u pregovorima sa Direktorom Programa vladavine prava za Jugoistočnu Europu Fondacije Konrad Adenauer, g. Hartmut Rankom u cilju iznalaženja finansijske podrške za nabavku polica i namještaja potrebnog za opremanje biblioteke. Informativni centar MKSJ Sarajevo zvanično je počeo s radom 23. maja 2018. godine, ceremonijom otvaranja kojoj je prisustvovala visoka delegacija Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (u daljnjem tekstu Mehanizam), koji je pravni sljednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju. Zajedničkim presijecanjem vrpce Informativni centar MKSJ zvanično su otvorili bivši gradonačelnik Sarajeva Abdulah Skaka, sudija i bivši predsjednik MKSJ Fausto Pocar i šefica kabineta predsjednika Mehanizma, gđa Gabrielle McIntyre.
- Ceremoniji otvaranja prisustvovali su i predstavnici izvršne, zakonodavne i sudske vlasti u BiH, međunarodne zajednice, udruženja žrtava ratnih zločina, predstavnici akademske zajednice, nevladinih organizacija, kao i predstavnici medija.

1. AKTIVNOSTI INFORMATIVNOG CENTRA SARAJEVO U 2023. GODINI

1.1. Normativne aktivnosti i uspostavljene saradnje

Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o davanju saglasnosti na Izmjenu i dopunu br. 1. Memoranduma o razumijevanju između Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo, broj: 01-GV-02-426/18 od 25.04.2018. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 22/18).

Naime, nakon zatvaranja MKSJ-a 31. decembra 2017. godine, sva prava i obaveze MKSJ preuzima Međunarodni rezidualni mehanizam Ujedinjenih Nacija za krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam), počevši od 1. januara 2018. godine, te je bilo neophodno donijeti navedenu Odluku.

U skladu s mandatom Informativnog centra MKSJ, a u cilju podrške pravnim profesionalcima i civilnom društvu u aktivnostima na izgradnji kapaciteta usmjerene ka pravnim stručnjacima i grupama civilnog društva koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u Bosni i Hercegovini, pripremljeni i potpisani su sljedeći dokumenti:

- *Memorandum o saradnji između Centra za postkonfliktna istraživanja i Grada Sarajeva*, mart 2018.
- *Memorandum o saradnji u cilju realizacije aktivnosti iz platforme za mir potpisan između Grada Sarajeva i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine*, avgust 2018.
- *Memorandum o saradnji između Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Grada Sarajeva* mart 2019.
- *Memorandum o saradnji između Suda BiH i Grada Sarajeva*, mart 2019.
- *Memorandum o saradnji Grad Sarajevo i Fondacija Konrad Adenauer Stiftung – Predstavništvo u BiH*, januar 2020.
- *Memorandum o saradnji između Grada Sarajeva i Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995 godine Srebrenica*, juni 2020.

- Odluka o Danu obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. (Službene novine Kantona Sarajevo, broj: 41/2), 29.09.2021.
- Odluka o davanju saglasnosti na program aktivnosti za Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. za 2024. godinu, septembar 2023.
- Odluka o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici, (Službene novine Kantona Sarajevo", broj 34/08), 01.06.2022. godine
- Odluka o davanju saglasnosti na program aktivnosti za Dan obilježavanja sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici za 2024. godinu, septembar 2023. godine
- Odluka o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, decembar 2022. godine
- Odluka o davanju saglasnosti na program aktivnosti za Dan obilježavanja sjećanja na zločine protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, mart 2023
- Odluka o davanju saglasnosti gradonačelnici Grada Sarajeva za potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Grada Sarajeva i Auschwitz Instituta za prevenciju genocida i masovnih zločina, decembar 2022. godine
- Odluka o davanju saglasnosti na Ugovor o poklonu fotografija autora Muhameda Mujkića masovne grobnice u Bosni i Hercegovini, decembar 2023.

Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o **Danu obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. broj: 01-GV-02-1132/21** od 29.09.2021. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 41/21).

Ovom Odlukom utvrđuje se 5. april kao Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. i propisuje način njegovog obilježavanja. Cilj obilježavanja opsade Sarajeva je da se na prigodan i dostojanstven način obilježi najduža opsada jednog glavnog grada u savremenoj historiji ratovanja, patnje, hrabrosti i herojskog otpora stanovnika i branilaca Sarajeva.

Ovom Odlukom daje se saglasnost na Program aktivnosti za Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. za 2024. godinu. Ovlašćuje se gradonačelnica Grada Sarajeva da za potrebe realizacije Programa formira Organizacioni odbor, kao i da preduzima sve ostale aktivnosti potrebne za njegovu uspješnu realizaciju.

Program aktivnosti obilježavanja opsade Sarajeva za 2024. godinu usvojen je na 33. Sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva koja je održana, 29.11.2023. godine. U 2024. godini, program aktivnosti će biti bogat i prepun različitih aktivnosti koji će odražavati herojski otpor stanovnika Sarajeva tokom opsade. 04. aprila je planirano otvaranje izložbe i prikazivanje dokumentarnog filma pod nazivom **Projekat „Umjetnici Sarajeva za slobodnu Bosnu i Hercegovinu, 1992.-1995.“** Projekat posvećen likovnom događaju nastalom u prvim mjesecima opsade Sarajeva i fascinantna priča o duhovnom i stvaralačkom otporu na samom početku rata u glavnom gradu BIH. Projekat je nastao u okviru Umjetničke čete Regionalnog štaba TO Sarajeva, koja je formirana tokom ljeta 1992. godine i kroz koju je jednim dijelom artikuliran otpor umjetnika koji su tada djelovali u opsjednutom Sarajevu.

Autor ove multimedijalne izložbe je Mirsada Baljić, čiji je privatni arhiv bio osnova za realizaciju čitavog projekta. Arhiv čine brojne fotografije, video materijal i dokumentacija iz tog vremena. U projektu je korišten i privatni arhiv fotografa i video umjetnika Zorana Lešića. Pored fotografija i dokumentacije, u okviru projekta nastao je i dokumentarni film „Izložba 92“ Jasmina Durakovića, koji je i sam bio jedan od aktera u organizaciji izložbe u Kamernom teatru 55. Film je dokumentarno i autentično svjedočanstvo o ovoj izložbi sa nizom do sada nevidenih snimaka iz tog perioda. Dokumentarni film je završen 2023. godine, a projekat se realizira u produkciji neprofitnog Udruženja umjetnika Art Colony iz Sarajeva. 5. aprila planirana je umjetnička instalacija „Think Freedom 1425“ autorice Edine Selesković. Projekat Misli Sloboda

je sveobuhvatni pristup projektu public art-a koji šalje poruku slobode iz srca Sarajeva i BiH ka regionu, cijeloj Evropi, Americi i svijetu. Ovaj projekat objedinjuje skulpturu, instalaciju, performans, svjetlo, zvuk, film, pisanu riječ, ali i nove globalne komunikacijske tehnologije kako bi spojio mlade generacije sa univerzalnom snagom suvremene umjetnosti. Istražujući stavove i promišljanja mladih generacija, ali i šire publike, projekt generira platformu koja podržava nove dijaloge, interaktivnosti i drugačije aspekte življenja u novom mileniju. Postavkom instalacije „Think Freedom 1425“, sačinjene od 1425 skulptura i 1425 poruka na svakoj skulpturi u srcu grada, Sarajevo će na jedinstven način obilježiti svoj put ka slobodi.

Projektни prijedlog „Think Freedom 1425“ obuhvatit će:

- Kampanju prikupljanja poruka koja će trajati 30 dana.
- Izradu 1425 skulptura i ispisivanje poruka na njima.
- Suradnju sa Akademijom likovnih umjetnosti i Arhitektonskim fakultetom u Sarajevu u dizajnu postavke, svjetla i zvuka.

Postavka instalacija bit će upriličena na otvorenom u centru Sarajeva, u ulici Ferhadija ili Titova. Pored instalacija projekat će uključiti kulturno-umjetnički program u saradnji sa Simfonijskim orkestrom Sarajevo, Dječjim horom /izvedbom pjesama: „Ulica prkosa“, „Sarajevo ljubavi moja“, „Samo da rata ne bude“/ i Muzičkom akademijom /izvedbom performansa/ i Akademijom scenskih umjetnosti u Sarajevu /nastupom mladih glumaca izgovaranjem poruka na temu Sloboda/. Instalacija nosi simbol poruka slobode i mira, ali i dostojanstva za koje su se građani Sarajeva izborili prkoseći opsadi. Kampanja uključuje mlade ljude koji svoje poruke ostavljaju na skulpturama instalacija, gledajući ka budućnost. Opsada je trajala 1425 dana, uz kampanju granatiranja, snajperisanja, bez struje, vode i osnovnih životnih potrepština. Projekat se realizira putem nevladine organizacije KulturaMedija.

Kada je u pitanju program obilježavanja Dana sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici, 08. jula 2024. godine u auli Vijećnice planiran je performans „Bol: Srebrenica je zvijezda padalica“, autorice tekstova: Melika Salihbeg Bosnawi, i Janja Beč. Nastao iz potrebe glumice Emine Minke Muftić, da se na svoj, umjetnički način, „pokloni“ Srebrenici. Kreativnim odabirom literarnog predloška, ove četiri žene, na sceni čistoj, sa minimalističkim scenskim rješenjima, otvorile su scenska nebesa, i utisnule srebreničku bol u univerzalne okvire. Svi elementi, riječ, muzika, ples, korištenje rekvizita, izgled prostora, u funkciji ovog performansa, bili su, gotovo sakralnog karaktera. Ovaj performans, nastao je za sjećanje i opomenu za Srebrenicu - Da se nikome nikada vise ne dogodi! Predstava kroz emocije slike, plesa i glumačkog umijeća govori o boli i pretrpljenom užasu srebreničkog naroda a naročito majki Srebrenice čija bol je neopisiva. Predstava oslikava ljudsko stanje, i dok Safet Zec maestralnim potezima kista i platna oslikava stanje užasa u Srebrenici, ovdje su to umjetnički pokreti glumica, koje svojim glumačkim umijećem i literarnim odabirom ocrtavaju užas i zločine počinjene tokom genocida u Srebrenici. 9. jula 2024 godine u sarajevskoj Vijećnici će biti upriličeno otvaranje izložbe fotografija autora Muhameda Mujkića. Fotografije dokumentuju trenutke i situacije sa mjesta pronalaženja, ekshumacije i identifikacije nestalih osoba iz masovnih grobnica u Bosni i Hercegovini. Na Međunarodnom krivičnom sudu nadležnom za krivični progon i vođenje sudskih postupaka protiv počinioca, ratni zločini definirani su Statutom suda, a obuhvaćaju djela teške povrede Ženevske konvencije i pripadajućih Protokola, kršenje zakona i običaja ratovanja, genocid i zločine protiv čovječnosti. U sklopu ustupanja fotografija Gradu, bit će organiziran i panel unutar pomenutog projekta, gdje će se prezentovati način na koji su forenzička analiza istraživanja i dokumentovanje utemeljeni na naučnim dokazima, što je doprinijelo da se počinjeni zločini smjeste u historijski kontekst. Unutar panela, učešće će uzeti eminentni stručnjaci, timovi istražitelja, stručnih eksperata, forenzičkih antropologa koji su radili na otkrivanju, ekshumaciji i identifikaciji posmrtnih ostataka.

2.2. Informativne i edukativne aktivnosti

Informativne i edukativne aktivnosti: Centar je uspostavio saradnju sa određenim brojem akademskih ustanova- Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo School of Science and Technology-SSST (od strane uposlenika Centra organizuju se predavanja za studente o međunarodnom humanitarnom pravu, osnivanju, mandatu, nasljeđu i značaju MKSJ-a), saradnju sa Memorijalnim centrom Potočari-Srebrenica, saradnju sa Sudom BiH (predavanja i obuke za korištenje baza MKSJ za potrebe rada), organizuje predavanja, međunarodne konferencije i javne događaje za širu javnost kao što su međunarodne ljetne škole, prateće naučne konferencije, okrugli stolovi, edukacije za osnovce i srednjoškolce o radu i mandatu haškog Tribunala

Saradnja sa relevantnim NVO: Centar institucionalizira saradnju sa udruženjima koja se bave tranzicijskom pravdom, postkonfliktnim društvima, udruženjima žrtava i sl.

Saradnja sa sličnim centrima i memorijalima koji njeguju memoriju: Uspostavljena je saradnja sa Memorijalnim centrom Potočari- Srebrenica, i sa Institutom za istraživanje i prevenciju genocida u New Yorku.

Centar je postao i značaj dio turističke ponude grada Sarajeva i objekta Vijećnice. Turistički hot spot.

Prikazivanje dokumentarnog filma „Meske“ 04.04.2023.

Dokumentarni film „Meske“, autora Armina Čolakovića u produkciji ND je prikazan u sklopu obilježavanja Dana opsade grada Sarajeva 1992.-1995. To je priča o simbolu otpora za vrijeme agresije na Bosnu i Hercegovinu i grad Sarajevo. Svrha ovog dokumentarnog filma je bila da se prikaže kako je naša domovina i njen glavni grad Sarajevo uvijek bilo multikulturalni prostor u kojem su ljudi živjeli i žive jedni sa drugima. Cilj filma je bio da posluži i budućim generacijama kao nauk da BiH i Sarajevo ne poznaju i ne priznaju razlike u smislu podjele među ljudima, nego ih vide kao prednost u stvaranju vrijednosti. U filmu se govori o hrabrosti i odlučnosti stanara da ne napuste svoj dom i da uz pripadnike Armije RBiH u zgradi provedu najteže trenutke. Kako su živjeli, šta su jeli, kako se i u ovim najgorim trenucima jedan hrabri umjetnik odlučio da pravi foto sesiju koja će kasnije izrasti u jednu od najboljih i najvećih ratnih izložbi – ovaj film je ispričao sve te priče. Film je objavljen na youtube kanalu: <https://youtu.be/7IcF6ZVcwa4>, a uz to je prikazan i na AlZ kanalu. U filmu su uzeli učešće i član Predsjedništva BiH g. Željko Komšić i gradonačelnica grada Sarajeva prof. dr. Benjamina Karić, gdje su govorili o svojim iskustvima provedenim u periodu opsade i o snazi duha i zajedništva koja je pomogla svima da opstanu u teškom periodu rata. Istog dana, nakon filma upriličena je izložba bosanskohercegovačkog umjetnika Toše Mitaševskog, „Soba njenih uspomena“. Izložba „Soba njenih uspomena“ je izložba crno-bijelih fotografija koja govori o besmisli i surovosti rata, nastala u Sarajevu 1993. godine u stambenom objektu koji se nalazio na ratnoj liniji razdvajanja između naselja Grbavica i Hrasno. U pomenutom objektu su u toku rata živjeli model Dragana Ristić i fotograf Tošo Mitaševski. Fotografije za izložbu rađene su u periodu april-septembar 1993. godine, a fotografske sesije su u više navrata prekidane, zbog iznenadnih borbenih dejstava. Kao atelje su korišteni devastirani stanovi, a predmeti na fotografijama nalazili su se u tim razrušenim stanovima. Želja autora je bila da na drugačiji način pokaže rat kroz priču o djevojci u ratu, o njenim nadanjima i iščekivanjima, kao i da pokaže život prije rata.“

Panel: „Uloga žene u odbrani Sarajeva kao borkinje, doktorice, novinarke, majke, supruge i pripadnice Armije BiH kroz ulogu kulture i otpor podizanjem morala“

Program obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995., 4. i 5. aprila 2023. godine realizovao se u partnerstvu Grada Sarajeva putem Informativnog centra Sarajevo, Javnog preduzeća Sarajevo,

Udruženja Obrazovanje gradi Bosnu i Hercegovinu – Jovan Divjak, MESS, Modul Memorije, Općina Novo Sarajevo i ND produkcija.

05. aprila 2023. godine održan je panel „Uloga žene u odbrani Sarajeva kao borkinje, doktorice, novinarka, majke, supruge i pripadnice Armije BiH kroz ulogu kulture i otpor podizanjem morala“ koji je otvoren dječjim horom „Muzičke radionice note“ sa numerom „Ulica prkosa“. U panelu se govorilo o doprinosu žena u odbrani grada, a kroz prizmu braniteljki, zdravstvenih i kulturnih radnica. U panelu pored gradonačelnice Sarajeva Benjamine Karić uzele su učešće dr.sc. Meldijana Arnaut Haseljić, Predsjednica Udruženja pripadnica Armije Republike Bosne i Hercegovine, Sabaheta Ćutuk, predsjednica udruženja „Žene borci 92.-95.“ Kantona Sarajevo, Aida Begić-Zubčević, bosanskohercegovačka redateljica, doc. dr sc. med. Nermana Mehić-Basara, specijalista, primarijus, neuropsihijatar, subspecijalista za bolesti ovisnosti, Doc. dr. sc. med. Jasmina Gutić, specijalistica ginekologije i akušerstva.

Voditelj panela je bio Nihad Kreševljaković, a učesnice su podijelile vlastita iskustva i sjećanja na taj period.

Istog dana u poslijepodnevним satima otvorena je izložba fotografija „Sarajevo vječna Vijećnica“, autora Rikarda Larne

Izložba jednog od najznačajnijih bh. fotografa i čovjeka koji je zabilježio neke od najpotresnijih prizora iz perioda opsade Grada. Ova izložba je organizirana u saradnji Grada, odnosno Informativnog centra Sarajevo, i Modula Memorije a u okviru obilježavanja početka opsade. Izložbu je otvorila Gradonačelnica grada Sarajeva. Cjelokupni program obilježavanja je dostupan na youtube kanalu i bio je medijski praćen, svi digitalni mediji i elektronski su prenosili bogati program obilježavanja opsada Grada Sarajeva.

Centralna manifestacija je pomjerena umjesto na ulicama grada u auli sarajevske Vijećnice i Historijskog muzeja radi nepovoljnih vremenskih uslova. U auli sarajevske Vijećnice nastupili su Amna Huljić na violini i Sandin Redžo na kontrabasu dok su u Historijskom muzeju nastupili Isak Haračić na violončelu i Alex Mateescu na violini. Talentovani mladi studenti Muzičke akademije u Sarajevu su izvodili prigodne numere kojima su se svi prisutni prisjetili perioda opsade i sarajevskih ruža, mjesta memorijalizacije stradalih civila tokom opsade. Mural „Sarajevske ruže“ španjolskog umjetnika Werensa i Benjamina Čengića, svjedok je prijateljstva Sarajeva i Sabadella, Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španije. Program opsade Sarajeva pored budžeta grada Sarajeva podržan i dijelom od strane općine Novo Sarajevo zajedno sa načelnikom Općine dr. Hasan Tanovićem.

Program Dani sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici povodom obilježavanja 28. godišnjice

6. jula u auli sarajevske Vijećnice otvorena je izložba fotografija francuskog dokumentarnog fotografa Fabrice Deckonika „Između strahova i nade“. Autor izložbe Deckonick neumorno istražuje sama mjesta na kojima su zločini počinjeni, mjesta zatočenja i pogubljenja. Svečanosti je prisustvovala zamjenica gradonačelnice Grada Sarajeva Anja Margetić, visoki predstavnik u BiH, Christian Schmidt, direktor Galerije 11/08/95, Tarik Samarah, te predstavnici J.U. MESS Nihad Kreševljaković i Hana Bajrović Čardaković.

9. jula 2023. godine prijatelji Grada Sarajeva Katalonci podarili su nevjerojatan performans na „Trgu Prve brigade policije“ ispred Vijećnice. Spektakularni „Ljudski tornjevi“, svoju višestoljetnu tradiciju koja je dio UNESCO nematerijalne svjetske baštine posvetili su je 28. godišnjici obilježavanja genocida u Srebrenici. S porukom da se velika historijska tragedija nikada i nikome ne ponovi. Projekat je realiziran u saradnji Udruženje Obrazovanje gradi Bosnu i Hercegovinu – Jovan Divjak, ambasade Kraljevine Španije, Turističke zajednice Kantona Sarajevo, „Ibes d.o.o.“ i mesne industrije „Ovako“. Pored gradonačelnice performansu su prisustvovali premijer Kantona Sarajeva, Nihad Uk i N.J.E. María Teresa Lizaranzu Perinat, ambasadorica Kraljevine Španije u

BIH. Performans „Ljudski tornjevi“ dostupan je na stranici Informativnog centra Sarajevo putem youtube kanala: <https://youtu.be/RsMU1ZahgFM>.

U povodu obilježavanja 28. godišnjice, ovog 11. jula tačno u 12 sati, oglasile su se sirene. U sarajevskoj Vijećnici organizirano je jedinstvena aktivnost desetosatnog čitanja imena svih ubijenih. Zastave na Humu, Bijeloj tabiji i Vijećnici su bile spuštene na pola koplja, a na Vijećnici kao i svake godine bio je istaknut „Cvijet Srebrenice“.

Program obilježavanja Dani sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, 31. maj 2023. godine

Program „Dan bijelih traka-Prijedor“ je realizovan u organizaciji Grada Sarajeva, Informativnog Centra, Javnog preduzeća Sarajevo i J.U. MES te je obilježen otvaranjem dvije izložbe i dokumentarnim filmom. Izložba „Prijedorske sjene“, autora Velije Hasanbegovića opisuje mjesta i događaja u vezi sa zločinima počinjenim na prostoru Prijedora. Fotograf posjećuje prostor masovne grobnice u Tomašici, Šekovaču i prisustvuje dženazi posmrtnih ostataka žrtava iz Tomašice a koji su ukopani na šehidskom groblju u Kozarcu. Ovo je priča u kojoj fotograf daje glas žrtvama da posvjedoče o zločinima onih koji su ih pokušali zauvijek ušutkati bez mogućnosti da se čak ni njihova tijela ikad pronađu. Velija Hasanbegović je dokumentarni fotograf koji se kontinuirano bavi posljedicama genocida i zločina protiv čovječnosti u BiH, te je autor brojnih značajnih izložbi kroz koje je ostavio važan trag o prošlosti Bosne i Hercegovine.

Istog dana, na galeriji Vijećnici otvorena je još jedna izložba fotografija „Između straha i nade“ francuskog autora Fabrice Dekoninck. Izložba fotografija „Između strahova i nade“ predstavlja spoj crno bijelih i slika u boji, zabilježene okom filmske kamere (35mm i srednjeg formata) oslikavajući scenske portrete i reportažne slike na samim mjestima na kojima su se događaji odvijali. Kroz fotografiju, opsjednut tragovima, Deckoninck neumorno istražuje sama mjesta na kojima su počinjeni zločini, mjesta zatočenja, pogubljenja i nekadašnje masovne grobnice.

Kratki dokumentarni film „Snaga duha“ upriličen nakon otvaranja izložbi fotografija prati jednog od stanovnika Kozarca danas, a koji nakon strašne tragedije koju je preživio, nastoji obnoviti vlastiti život. „Snaga duha“ su svjedočanstva Kozarčana i Kozarčanki: osamdesetogodišnje optimistične gospođe Zumre Mujkanović, Seide Karabašić, aktivistice i predsjednice Udruženja Prijedorčanki „Izvor“, Fikreta Alića, bivšeg logoraša i vrijednog čovjeka, Ervina Blaževića, jednog od osnivača udruženja građana „Optimisti“, urednika lokalnog medijskog portala i vatrogasca, te Suade Hodžić, supruge ubijenog svjetskog šampiona u bodybuildingu Fikreta Hodžića. Priča filma je metafora o snazi duha stanovnika Kozarca koji su obnovili vlastite domove i koji su svojim poslijeratnim povratkom i nastojanjima da ponovno započnu život, svjedočanstvo o nevjerovatnoj snazi duha da se čovjek uzdigne i nakon najvećih tragedija. Kozarac je jedan od najsvjetlijih primjera povratka i kao takav zavrjeđuje posebnu pažnju i poštovanje, a ovakvi projekti sigurno odaju počast tom činu te ohrabruju ljude u toj misiji. Film se realizirao u produkciji udruženja UG VideoArhiv-a. Programu obilježavanja su prisustvovali politički predstavnici vlasti u BiH, inostrani novinari, akademska zajednica, umjetnici, studenti i građani. Obilježavanje Dani Bijelih traka je praćeno putem štampanih i digitalnih medija. Film „Snaga duha“ dostupan je na youtubu i stranici Informativnog centra: <https://youtu.be/1vN3E1hFbXI>. Na fasadi Vijećnice u večernjim satima organizirana je video projekcija imena ubijene djece u Prijedoru i njegovoj okolini sa porukom: „Da se nikad ne zaboravi“, fotografija dostupna na stranici ICS : https://icmksj-sarajevo.ba/wp-content/uploads/2023/06/Dan-bijelih-traka_MESS_Lingographer_93.jpg Bijele-trake.jpg.

Izložba „Besmisao rata” otvorena na Akademiji likovnih umjetnosti u znak podrške Ukrajini, 4. juli 2023. godine

Na Akademiji likovnih umjetnosti (ALU) u Sarajevu je otvorena izložba skulptorskih radova talentiranih studenata pod nazivom „Besmisao rata”. Izložba je nastala u partnerstvu Grada Sarajeva, odnosno Informativnog centra Sarajevo i Fondacije Konrad Adenauer sa predstavništvom u Sarajevu i Akademijom likovnih umjetnosti u Sarajevu. Autori izložbe, čija je ideja dati podršku Ukrajini sa porukom da nisu sami, ali i ukazati na besmisao rata u svijetu, su Mija Vučić, Larisa Kadić i Dino Tozo. Projekt, kako je naglašeno, ima za cilj stvaranje zajedničke i provokativne umjetničke izložbe koja odražava rat u Ukrajini, koji je u toku te povlači paralele s iskustvima umjetnika iz BiH. Izložba je nakon što je prikazana na ALU u Sarajevu izmještena u prostorije izložbene stalne postavke Informativnog centra gdje je bila otvorena za javnost u periodu od mjesec dana. Otvaranje je praćeno putem digitalnih i elektronskih medija: <https://www.klix.ba/magazin/kultura/izlozba-besmisao-rata-otvorena-na-akademiji-likovnih-umjetnosti-u-znak-podrske-ukrajini/230704035>, <https://youtu.be/HjdxBIvn7ks>.

Memorandum o razumijevanju između Grada Sarajeva i Aušvic Instituta 13.07.2023.

Gradonačelnica Sarajeva Benjamina Karić primila je direktoricu Aušvic instituta, Gabrielu Ghindea sa saradnicima. Gradonačelnica Karić i direktorica ove međunarodne nevladine organizacije sa sjedištem u Bukureštu i New Yorku, potpisale su Memorandum o razumijevanju. Ovim dokumentom su definirani ciljevi i modaliteti buduće saradnje kroz djelokrug rada Informativnog Centra Sarajevo, kao unutrašnje organizacione jedinice Grada. Potpisivanjem Memoranduma potvrđuje se opredijeljenost gradske administracije da razvija i jača mandat Centra, kao mjesta edukacije, istraživanja i spoznaje historijskih činjenica.

Edukativne aktivnosti

Informativni centar MKSJ organizira stručna predavanja o mandatu i naslijeđu MKSJ, specijalističke obuke o korištenju i pretraživanju baza, kao i posjete Informativnom centru MKSJ.

Informativni centar je u periodu mart-decembar 2023. godini organizirao posjete i stručna predavanja o mandatu i naslijeđu MKSJ za ukupno 420 domaćih i međunarodnih studenata i učenika, od čega je 800 gostiju Grada Sarajeva.

Edukacije su organizirane u saradnji s domaćim i stranim nevladinim organizacijama i udruženjima:

U Informativnom centru upriličeni Dani otvorenih vrata na temu Ljudska prava – „Žena simbol otpora i hrabrosti”, 23.02.2023.

U prostorijama Informativnog centra o Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju održani su Dani otvorenih vrata Grada Sarajeva, u organizaciji Kanadskog fonda za lokalne inicijative (CFLI) i Grada Sarajeva. U sklopu projekta ACCESS – Pristup pravima za žene kroz informiranje i angažman sa vlastima u Gradu Sarajevu i njegovim općinama, sa gostima smo razgovarali na temu „Ljudska prava – Žena simbol otpora i hrabrosti”. Svoje iskustvo podijelile su žene koje su za vrijeme rata obavljale poslove doktorica, učiteljica, profesorica, i druge poslove, koje su kroz vlastiti primjer i kroz različite aspekte djelovanja nalazile snagu i bile simbol otpora i hrabrosti.

Posjetioci su se mogli informirati i o radu Službi Grada Sarajeva, te o radu Informativnog centra Sarajevo (<https://icmksj-sarajevo.ba/en/home/>).

Praktikanti fondacije Konrad Adenauer Stiftung sa sjedištem u Sarajevu posjetili Informativni centar

Praktikant Janom Petzkeom u prisustvu predstavnika Fondacije Konrad Adenauer Stiftung je posjetio stalnu izložbenu postavku Informativnog centra.

Studenti Međunarodnog Univerziteta u Sarajevu su posjetili Informativni centar, 13.03.2023.

U okviru predmeta „Pravna historija Balkana“, studenti Pravnog fakulteta IUS, u pratnji višeg asistenta gospodina Ljubovića, posjetili su Olimpijski muzej i gradsku vijećnicu. U Vijećnici ih je dočekala gđa Ismena Čaušević, stručna savjetnica Informativnog centra Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (u daljnjem tekstu: MKSJ) Sarajevo. Studenti su se upoznali sa arhitektonskim, historijskim i društvenim značajem Vijećnice u Sarajevu, a potom su otišli u Informativni centar o MKSJ Sarajevo, gdje su prisustvovali predavanju o ratnim zločinima počinjenim tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu a za koje se sudilo pred Tribunalom. Mandat Informativnog centra Sarajevo je da javnosti omogući ažuran, direktan i siguran elektronski pristup svim javno dostupnim spisima Haškog tribunala i arhivskoj građi koja se nalazi u online bazama podataka MKSJ/MRMKS. Studenti su imali priliku vidjeti stalnu muzejsku postavku MKSJ/MRMKS i originalnu sudnicu Haškog tribunala. Studenti su izrazili zahvalnost prof. dr. Benjamini Karić, gradonačelnici Grada Sarajeva, na omogućivanju posjete.

Studijska posjeta FKKSS UNSA Informativnom centru Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju 22.03.2023.

Studenti III godine Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu, u okviru nastavnog predmeta Stručna praksa 6, zajedno sa višim asistentom Kenanom Hodžićem, imali su priliku posjetiti muzejski prostor i stalnu izložbenu postavku „Prikaz rada i doprinosa MKSJ“, te upoznati se sa aktivnostima, historijatom i ulogom centra u procesu jačanja vladavine prava i tranzicijske pravde. Uposlenica Informativnog centra Ismena Čaušević je održala jedinstveno edukativno predavanje i studenti su iskazali poseban interes da aktivno učestvuju i postavljaju pitanja o radu MKSJ kao i mnogostrukim vizualnim sadržajima i infografikama. Ovaj jedinstveni memorijalni kompleks koji, između ostalog, uključuje i postavku autentične sudnice gdje su se održavala suđenja za ratne zločine, omogućio je studentima cjelovito razumijevanje razloga za uspostavljanje MKSJ, doprinosa i sveukupnog naslijeđa, ali i rezultata u pravcu dostizanja međunarodne pravde i krivične odgovornosti za najteže počinjene zločine.

Grupa studenata predvođena Dr. Rodoljub Jovanovićem, predavačem i profesorom za ljudska prava, sociologiju i psihologiju su obišli Informativni Centar Sarajevo, 12.04.2023.

Studenti su bili zainteresovani za rad Haškog tribunala, mandat i njegovo naslijeđe. Tokom posjete imali su priliku obići malu sudnicu dopremljenu iz Haga tokom 2018. godine u kojoj se sudilo ratnim zločincima za teške povrede međunarodnog humanitarnog prava. Nakon sudnice obišli su Sobu za svjedoke i muzejsku komponentu „Naslijeđe Tribunala kroz presude MKSJ-a, u kojoj se nalazi dokazni predmeti u vodu fotografija, skica i satelitskih prikaza geografskih područja na kojima su pronađene grobnice. Pored dokaznih predmeta, nalaze se i 92 osuđena lica kojim je suđeno pred Tribunalom, tu su predstavljene inkografije koje sadržavaju podatke o predmetu svakog pojedinca kao i vrste zločina na osnovu kojih se sudilo pojedincima.

Studenti III godine Međunarodnog krivičnog prava, Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, u pratnji doc. dr. Almira Pustahije posjetili su Informativni centar o MKSJ Sarajevo 15.04.2023.

Unutar studijske posjete prezentovan je rad Centra, mandat i pravno naslijeđe Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), kao i Mehanizma za međunarodne krivične sudove, kao pravnog čuvara naslijeđa MKSJ i MRMKS-a.

U sklopu boravka u prostorijama Informativnog centra, predstavljena je stalna izložbena postavka Centra, originalna sudnica MKSJ koja je trajno smještena u Vijećnici. Studenti su pokazali interes za cjelokupan rad Centra i haškog naslijeđa.

Doc. dr. Almir Pustahija je pohvalio rad Centra i naglasio važnost edukativne platforme kroz vizualizaciju sadržaja kao što su izložbe, organizacije konferencija i prikazivanje dokumentarnih filmova, kojima se prezentuje rad i naslijeđe Haškog tribunala a koje je Centar pružio na raspolaganje svim zainteresiranim studentima kako bi pored teorijskog znanja studenti bili u prilici sagledati sudski utvrđene činjenice korištene u presudama kroz konkretne primjere što će studente dodatno zainteresovati da u svom radu koriste arhiv MKSJ/MRMKS podstaknuti kritičko razmišljanje i razviti dodatni senzibilitet ka očuvanju kulture sjećanja.

Učesnici 18. Internacionalne ljetne škole Mladi i naslijeđe (ISSYH) posjetili Informativni centar Sarajevo, 27.07.2023.

Učesnici škole, njih 30, su magistranti, doktoranti i mladi eksperti iz BiH, Austrije, Sjedinjenih Američkih Država, Sirije, Palestine, Omana, Bahreina, Kosova i Jordana. Kroz obrazovne i praktične radionice, kao i terenske posjete, imat će priliku da uče jedni od drugih i jačaju globalnu solidarnost i razumijevanje značaja očuvanja kulturne baštine. S tim u vezi, učesnici su prisustvovali predavanju o međunarodnom krivičnom i humanitarnom pravu, i stekli nova znanja o radu i mandatu MKSJ/MICT-a, kao i Informativnog centra Sarajevo. Kada govorimo o razvoju humanitarnog prava, bitno je istaći činjenicu da su Statutom MKSJ-a obuhvaćeni i zločini koji se odnose na kulturne i vjerske objekte, te predstavljaju važan novi element u međunarodnim pravnim aktima. Međutim, još veći doprinos kažnjavanju zločina nad kulturnom baštinom MKSJ je dao svojim optužnicama i presudama koje su označile prekretnicu na tom području. Iz predmeta u predmet i iz presude u presudu utvrđivano je da uništavanje objekata koji simbolišu identitet određene grupe, izvršeno u okviru kampanje etničkog čišćenja, predstavlja jedan od javnih oblika progona i zločin protiv čovječnosti.

Ove godine ISSYH se odvija u partnerstvu sa Cambridge University, ICCROM, Rim i UNESCO ARC-WH centrom druge kategorije u Bahreinu.

17. Međunarodna ljetna škola upriličena u Informativnom centru Sarajevo, 02.08.2023.

U periodu od 01. do 11. augusta 2023. godine, 24 studenta – budući magistri, doktoranti prava i društveno-humanističkih nauka, te mladi stručnjaci iz 18 zemalja svijeta u prostorijama Informativnog centra o MKSJ Sarajevo u Vijećnici, uz podršku Grada Sarajeva, pohađaju 17. Međunarodnu ljetnu školu Sarajevo 2023. – „Uloga tranzicije pravde u izgradnji ljudskih prava i vladavine prava u postkonfliktnim društvima”.

Na otvaranju škole, učesnicima se obratila zamjenica gradonačelnice Anja Margetić koja je u svom obraćanju učesnike upoznala sa historijatom Vijećnice, osnivanjem i radom Informativnog centra te se u ime Grada Sarajeva zahvalila svim učesnicima programa koji su došli iz raznih zemalja s ciljem da steknu znanja u oblasti međunarodnog krivičnog i humanitarnog prava, ali i da nauče više o historiji Sarajeva, olimpijskom gradu, mjestu susreta istoka i zapada, gradu mladosti, umjetnosti i sporta. Prvog dana škole učesnike su pozdravili i poželjeli dobrodošlicu u Sarajevo, predsjedavajući

Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović, i zamjenik gradonačelnice Samir Avdić i te iskazali punu podršku projektima koje provodi Informativni centar o MKSJ Sarajevo s partnerima. Učesnicima je zatim predstavljen mandat, djelokrug i buduće aktivnosti Centra te organizirana prezentacija o mandatu i djelokrugu rada Mehanizma za međunarodne krivične sudove, pravnog čuvara naslijeđa ad hoc Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju. U sklopu predavanja upriličena je i posjeta biblioteci i stalnoj muzejskoj postavci Informativnog centra koju čini i originalna sudnica u kojoj se sudilo pojedincima za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije.

U narednih 10 dana učesnici će slušati predavanja eminentnih stručnjaka i praktičara iz institucija poput Međunarodnog krivičnog suda u Hagu (ICC), Međunarodne komisije za nestale osobe u Hagu (ICMP), Auschwitz instituta za prevenciju genocida i masovnih zločina (AIPG), Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (IRMCT) i drugih. Škola koju organizira Udruženje Pravnika, Program vladavine prava za Jugoistočnu Evropu Fondacije Konrad Adenauer i Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, istražuje pojam tranzicione pravde koji podrazumijeva institucionalni odgovor na izazove tranzicije i tereta prošlosti koji predstavljaju jedan od najvećih izazova Bosne i Hercegovine i zemalja naše regije.

Tranziciona pravda obuhvata krivična gonjenja, državne i regionalne komisije za istinu, programe reparacija, memoralizaciju, rod i tranzicionu pravdu, rehabilitaciju žrtava i slično.

<https://www.sarajevo.ba/bs/article/13787/17-medunarodna-ljetna-skola-u-informativnom-centru-o-mksj-sarajevo> <https://www.facebook.com/ADEMOVICJASMIN>

Učesnici gimnazije iz Tokija posjetili Informativni centar i Vijećnicu, 04.08.2023.

Vijećnicu i Informativni centar o MKSJ danas su posjetili učenici jedne od najrespektabilnijih gimnazija iz Tokija, Kaichi Nihonbashi Gakuen (KNG), u sklopu projekta razmjene učenika sa sarajevskom Trećom gimnazijom.

Gosti iz Japana su se upoznali sa historijom jednog od simbola bosanskohercegovačke prijestolnice, aktivnostima i radom Informativnog centra, a dobrodošlicu im je u ulozi domaćina poželjela gradonačelnica Benjamina Karić.

Predstavljen im je mandat, djelokrug i buduće aktivnosti Centra, te upriličena posjeta biblioteci i stalnoj muzejskoj postavci Informativnog centra: „Naslijeđe Tribunala kroz presude MKSJ/MRMKS” koju čini i originalna sudnica dopremljena iz Haga 2018. godine.

Programom pomenutog interaktivnog učenja predviđene su mnogobrojne radionice, upoznavanje sa osnovama bosanskog jezika, posjete kompanijama, institucijama i bh. znamenitostima.

Lijepa vijest je da će učenici Treće gimnazije u oktobru ići u Japan, te imati priliku učestvovati na Festivalu kultura srednjih škola.

Posjeta Vijećnici i Informativnom centru prijateljskih škola iz Pesara, 8. 9.2023.

Grupa učenika iz Pesara je zajedno sa svojim profesorima, koji su bili organizatori Muzičkog festivala, krenula na sedmodnevno putovanje po Evropi, gdje je upriličen doček za prijateljske škole iz Pesara u sarajevskoj Vijećnici. Asistent gradonačelnice Harun Pašić i Ismena Čaušević, savjetnica u Informativnom centru o MKSJ Sarajevo, proveli su goste kroz Vijećnicu, upoznavši ih sa „Sobom Franca Ferdinanda”, Haškim tribunalom, historijom Bosne, bosanskim vladarima i svim sarajevskim gradonačelnicima.

Direktorica škole zahvalila se na prijatnom dočeku koji je upriličen na inicijativu gradonačelnice Benjamine Karić. Projekat se inače realizira u školskoj 2022 / 2023. godini, kada je i započela saradnja Prve gimnazije sa srednjim školama iz Pesara, u sklopu kojeg je realizovana studijska posjeta učenika Prve gimnazije zajedno sa pomoćnicom direktorice Elmom Dulić i profesoricom Italijanskog jezika, Dženanom Uzunović tokom boravka na Muzičkom festivalu u Pesaru.

<https://www.facebook.com/100065692951501/posts/posjeta-vije%C4%87nici-sa-prijateljskim-%C5%A1kolama-iz-pesarau-%C5%A1kolskoj-2022-2023-godini-/624295643103529/>

Predsjednica MICT-a Gatti Santana, sudija Agius i sutkinja deGuzman su razgovarali sa studentima Univerziteta u Sarajevu, 13.08.2023.

U prostorijama Informativnog centra Sarajevo, Predsjednica MRMKS-a Gatti Santana, sudija Agius i sutkinja deGuzman su razgovarali sa studentima Univerziteta u Sarajevu o sudskim nalazima o zločinima počinjenim u Bosni i Hercegovini i njihovoj primjeni izvan sudnice kao temelj za uspostavu mira.

Zamjenik gradonačelnice grada Sarajeva Samir Avdić je izrazio toplu dobrodošlicu visokoj delegaciji Mehanizam za međunarodne krivične sudove (MRMKS ili Mehanizam) i poželio studentima uspješnu akademsku godinu koja je pred njima.

Grupa mladih istraživača posjetila Informativni centar Sarajevo, 09.10.2023.

Grupa mladih pripravnika iz Meksika, Holandije, Francuske, SAD, i Njemačke su posjetili Informativni centar Sarajevo koji je smješten u sarajevskoj Vijećnici. Tokom obilaska pripravnici su obišli prostorije Informativnog centra, autentičnu sudnicu u kojoj su izrečene presude pojedincima za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije, i muzejsku komponentu Centra u kojoj su izložene prateće fotografije, izvodi iz svjedočenja, kao i ostali izložbeni sadržaj koji je preuzet iz baze MKSJ-a/MRMKS i kao takav je korišten kao dokazni materijal u postupcima koji su vođeni pred Tribunalom. Tokom posjete mladi istraživači su se upoznali sa nasljedem MKSJ-a, kao i njegovim dostignućima kada su u pitanju utvrđivanje činjenica, pravda za žrtve, pozivanje vođa na odgovornost, individualizacija krivice, kao i izazovima današnjice sa kojima su suočene zajednice u postkonfliktnom društvu. Posjeta je rezultat prijateljske saradnje uspostavljene između Grada Sarajeva odnosno Informativnog centra i udruženja Centra za postkonfliktna istraživanja (CPI), čija saradnja traje još od 2018. godine kada je i zvanično krunisana potpisivanjem Memoranduma o saradnji.

Mladi iz cijele Bosne i Hercegovine obišli Informativni centar Sarajevo, 02.11.2023.

Mlade polaznike iz Političke škole, Friedrich Ebert Stiftung, koji dolaze iz cijele Bosne i Hercegovine, vijećnik Muamer Mekić ugostio je u Vijećnici, te ih zajedno sa Dr. Dragan Stevanovićem upoznao sa radom Gradskog vijeća, Gradske uprave kao i položaju grada Sarajeva kao administrativne jedinice i zajednice. Učesnike je na kratko pozdravila te im poželjela dobrodošlicu gradonačelnica prof. dr. Benjamina Karić.

Po završetku posjete mladi polaznici su obišli Informativni centar Sarajevo i upoznali se sa mandatom i djelokrugom Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, koji je tokom 24 godine svog postojanja i u 10.800 dana suđenja, 161 lice je optuženo, od čega je 90 lica osuđeno. Zaostavština Suda broji preko 200.000 sudskih spisa, 2,5 miliona transkripata sudskih postupaka. MKSJ je službeno prestao sa radom 31. decembra 2017. godine, a nad više funkcija Suda nadležnosti je preuzeo Mehanizam za međunarodne krivične sudove osnovan Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a broj 1966.

„Mladi su naša budućnost, a mladi u politici garant da ovu zemlju poslije nas ostavljamo onima koji će je dostojno predstavljati, čuvati i braniti” naglasio je vijećnik Mekić u svom završnom izlaganju.

Učenici iz Novog Sarajeva upoznati sa značajem sudski utvrđenih činjenica 28.11.2023.

Učenici VIII razreda osnovne škole „Velešićki heroji”, njih 150, su u učestvovali u projektu „Upoznavanje mladih sa sudski utvrđenim činjenicama Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju” kojeg implementira Udruženje „Obrazovanje gradi Bosnu i Hercegovinu – Jovan Divjak”, a podržava Općina Novo Sarajevo.

Projektne aktivnosti su se sastojale od posjete Informativnom centru Sarajevo, koji se nalazi u Vijećnici, gdje je Ismena Čaušević, uposlenica Informativnog centra, učesnike upoznala sa osnovama međunarodnog humanitarnog prava, radom MKSJ te njegovim nasljeđem. Učesnici su zatim imali priliku da posjete Vijećnicu sa Draženom Jerkićem, i Belmom Zimić Mustajbašić uposlenicima JP „Sarajevo“, a s jednom grupom je razgovarala i gradonačelnica Grada Sarajeva, prof. dr. Benjamina Karić.

U nastavku programa, osnovci sa područja Općine Novo Sarajevo, su imali čas tokom kojeg su razgovarali sa vanrednim prof. dr. Midhatom Izmirlijom o razlici između činjenica i sudski utvrđenih činjenica, kao i o značaju memorijalizacije i prostora kao što je Memorijalni centar Novo Sarajevo na Trgu heroja. Dr. Hasan Tanović, načelnik općine Novo Sarajevo, prisustvovao je jednom od časova te je iskoristio priliku da razgovara sa mlađim stanovnicima Općine.

Učenici su kroz projekat upoznati sa značajem sudski utvrđenih činjenica, kao i pristupu istima kroz baze MKSJ, što im omogućuje dalju analizu događaja na prostoru Bosne i Hercegovine u periodu 1992.-1995., a u nastavku njihovog obrazovanja.

Međunarodne posjete Informativnom centru o MKSJ:

Članovi mreže ECOD posjetili Informativni centar Sarajevo, 24.02.2023.

U sklopu projekta kojeg organizira Gradska služba za održivi razvoj održan je sastanak radionica za 18 članova mreže ECOD na temu evropski gradovi kao mreža Evropske prijestolnice demokratije. Teme razgovora i radionice su bili budući planovi ECOD Mreže. Pri posjeti gradu Sarajevu kao domaćinu, gosti su obišli Informativni centar Sarajevo koji djeluje unutar Grada Sarajeva još od 2018. godine.

Zadovoljstvo je bilo upriličiti doček u Sarajevu za Martin Furrutter Stefan Sindelar Mathis Dippon Oriol Estela Barnet Isabelle Van Damme Roel Camps Klaudia Kołcz Silvia Ortega Torres Sophie Sissi Carla Nunes Semedo Joanna Tejchma Diogo Farinha.

Predstavnici organizacije „Sjećanje na Srebrenicu posjetili Informativni centar Sarajevo, 14.03.2023.

Gradonačelnica Benjamina Karić primila je predstavnike organizacije „Sjećanje na Srebrenicu” (Remembering Srebrenica) sa sjedištem u Velikoj Britaniji. Od svog osnivanja, prije deceniju, „Remembering Srebrenica“ svake godine organizira Sedmicu memorijalnih događanja širom Velike Britanije, posvećeni obilježavanju i odavanju počasti žrtvama genocida u Srebrenici. „Da bi išli naprijed, moramo pamtit Srebrenicu. Dugujemo to žrtvama i budućim generacijama. Hvala svim prijateljima istine i pravde“, istakla je Karić na današnjem prijemu u Vijećnici.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović upriličio prijem delegacije norveškog udruženja „Hvite Busser“, 25.06.2023.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović upriličio prijem delegacije norveškog udruženja „Hvite Busser“ a koju su činili Ingrid L.L.Rohme sa saradnicima. Navedeno udruženje „Bijeli autobusi“ datira još od 1992. godine pružajući mladim osobama priliku da uzmu učešće u obrazovnim putovanjima učeći ih historiji i toleranciji prije svega. Njihov obrazovni program usmjeren je na ljudska prava, ljudsko dostojanstvo i antirasizam. O više tema se razgovaralo na sastanku, a povod sastanka jeste projekat pokrenut od strane navedenog udruženja i Ambasade Kraljevine Norveške u Bosni i Hercegovini, koji za cilj ima obrazovno putovanje norveških školaraca u Bosnu i Hercegovinu, na historijske časove o genocidu i ratu u našoj domovini kao i holokaustu 1941.-1945. godine. Također, predstavnici udruženja su upoznali predsjedavajućeg Gradskog vijeća da će u školama širom Kraljevine Norveške, učenici imati priliku da uče o ratnim zločinima koji su počinjeni u Bosni i Hercegovini u periodu od 1992. -1995. godine. Osvrćući se na bitnost historije kao akademske discipline i kao jako bitnog elementa obrazovanja građana, navedenim projektom se njeguje i kultura sjećanja kao jedna od najbitnijih strategija borbe protiv zaborava.

Posjeta je završena obilaskom i posjetom Informativnog centra Sarajevo, muzejskom komponentom Centra i autentičnom malom sudnicom u kojoj se sudilo pojedincima osuđenim za ratne zločina tokom oružanih sukoba na području bivše Jugoslavije.

Gosti su bili prijatno iznenađeni posjetom i iskazali su interes za dalju saradnju koja će biti utemeljena na studijskim posjetama Informativnom centru Sarajevo.

Gradonačelnica Sarajeva Benamina Karić primila je danas u Vijećnici Gatti Santanu, predsjednicu Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (MRMKS), 10.07.2023.

Razgovarale su o dosadašnjim i budućim projektima Informativnog centra Sarajevo koje je postalo mjesto edukacije, istraživanja, spoznaje historijskih činjenica! Predsjednica Santana izrazila je zadovoljstvo što je Informativni centar smješten u prostoru Vijećnice koja predstavlja simbol otpora i vitalnosti sarajevskog i bh. duha. Istina i pravda neophodne su za budućnost Bosne i Hercegovine.

Roy Gutman, Enrico Dagnino i Heidi Dinkler posjetili su u sklopu službene posjete Gradu Informativni centar Sarajevo, 17.07.2023.

Roy Gutman, američki novinar i publicista, Enrico Dagnino, italijanski ratni fotoreporter i Amerikanka Heidi Dinkler, koja je pomagala sarajevskim vatrogascima u toku opsade Sarajeva, bili su gosti Gradonačelnice Karić. I poslije 30 godina posjećuju Sarajevo koje je, kako kažu, postalo njihov drugi dom.

Na kraju službene posjete, iskreni prijatelji Grada Sarajeva posjetili su prostorije Informativnog centra Sarajevo, koji svojom muzejskom postavkom i mobilijarom autentične sudnice broj 2. čuva nasljeđe Haškog tribunala, i pomaže u očuvanju sjećanja, ističući važnost rada i postojanja međunarodnog krivičnog suda, u kome su zabilježena svjedočenja svjedoka kao najhrabrijih čuvara sjećanja, čija svjedočenja su najvažnija dostignuća MKSJ-a.

Članovi delegacije Ujedinjenih nacija posjetili Informativni centar Sarajevo, 21.09.2023.

Članovi delegacije Ujedinjenih nacija sa sjedištem u New Yorku su se sastali sa zamjenikom gradonačelnice Samirom Avdićem. Razgovarali su o historijatu, mandatu, realiziranim aktivnostima i budućim projektima Informativnog centra Sarajevo, koji je uspostavljen Memorandumom o razumijevanju između Grada Sarajeva i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u novembru 2016. godine.

MKSJ je bio prvi sud za ratne zločine osnovan od strane Ujedinjenih nacija i prvi sud za ratne zločine koji je osnovan nakon tribunala u Nürnbergu i Tokiju. Praksa i pravo nasljeđe Tribunala je nasljeđe svijeta, a njegov rad i postignuća potakli su stvaranje drugih međunarodnih krivičnih sudova, uključujući Specijalni sud za Sijera Leone i Izvanredna vijeća u sudovima Kambodže.

Gospodin Jakov Devčić direktor Predstavništva Fondacije Konrad Adenauer za Srbiju i Crnu Goru posjetio je Informativni centar Sarajevo, 12.10.2023.

Gospodin Jakov Devčić direktor Predstavništva Fondacije Konrad Adenauer za Srbiju i Crnu Goru preuzeo je privremeno rukovođenje Predstavništvom KAS-a u Bosni i Hercegovini.

Osim sastanaka sa važnim akterima i zvaničnicima u BiH, gospodin Devčić je obišao stalnu postavku o radu MKSJ-a u sarajevskoj Vijećnici, te je tokom posjete razgovarao sa uposlenicom Ismenom Čaušević iz Uprave Grada Sarajeva o dugogodišnjoj saradnji sa KAS-om.

Članovi 8. Civinet Foruma posjetili Informativni centar Sarajevo i Vijećnicu, 13.10.2023.

8. CIVINET Forum u organizaciji ODRAZ-a, Kantona Sarajevo i Grada Sarajeva održan je u periodu 12.-13.10.2023. godine na temu „Održiva mobilnost u gradovima.” U sklopu dvodnevnog programa gosti su obišli impozantni prostor sarajevske Vijećnice i Informativni centar Sarajevo. Tokom posjete gostima je predstavljen historijat nastanka, i obilazak sarajevske Vijećnice kao i mandat, rad i djelovanje prvog Informativnog centra Sarajevo u Regionu.

Howarda Tuckera, istražitelj u procesuiranju ratnih zločina pri Institutu za međunarodne krivične istrage (IICI) posjetio Vijećnicu i Informativni centar Sarajevo, 24.10.2023.

Gradonačelnica Sarajeva Benjamina Karić primila je u Vijećnici Howarda Tuckera, istražitelja u procesuiranju ratnih zločina pri Institutu za međunarodne krivične istrage (IICI) sa sjedištem u Holandiji. Prijemu je prisustvovao gradski vijećnik Vedad Deljković.

U fokusu susreta su bila pitanja vezana za negiranje genocida, revizionizam i veličanje osuđenih ratnih zločinaca. Razgovor se vodio i o dosadašnjim i budućim projektima Informativnog centra Sarajevo koje je postalo mjesto edukacije, istraživanja, spoznaje historijskih činjenica. Sagovornici su se složili da svaki stanovnik Sarajeva i Bosne i Hercegovine zaslužuje sigurnu državu koja ima čvrstu i prosperitetnu budućnost.

Gradonačelnica Sarajeva Benjamina Karić ugostila je u Vijećnici Petera Vagnera, člana delegacije Evropske unije, u sklopu službene posjete Ministarstvu odbrane BiH, 01.12.2023.

U sklopu službene posjete Gradu Sarajevu člana delegacije Evropske unije, Peter Vagner posjetio je Informativni centar Sarajevo i stalnu izložbenu postavku Centra.

Informativni centar održat će predavanje za studente Pravnog fakulteta u Poljskoj, 11.12.2023.

Na zamolbu prof. dr. Katarzyna Czeszejko-Sochacka, sa Pravnog Univerziteta Rzeszów-a u Poljskoj, uposlenica Centra Ismena Čaušević će održati predavanje na temu: „Utvrđene činjenice genocida u Srebrenici kroz rad i nasljeđe MKSJ/MRMKS”, predavanje za studente će biti organizirano putem online platforme.

Održani sastanci

Informativni centar Sarajevo u periodu april-novembar 2023. godine održala je sastanke:

- s predstavnicima domaćih, stranih, fizičkih i pravnih osoba koji se bave međunarodnog humanitarnog prava, kao i s predstavnicima diplomatskih misija u BiH, u cilju predstavljanja mandata Informativnog centra MKSJ i razmatranja mogućnosti zajedničke saradnje;
- direktorom Fondacije Konrad Adenauer Stiftung, g. Sven Petke;
- Velmom Šarić, predsjednicom i osnivačicom NVO Centar za postkonfliktna istraživanja (CPI);
- predstavnicima Mehanizma i partnerskih organizacijama: Rada Pejić Sremac, šefica za informativnu djelatnost Mehanizma, (online sastanak), Nemanja Stjepanović, istraživač u Programu Mehanizma za informiranje zajednica pogođenih sukobima pri Međunarodnom rezidualnom mehanizmu za krivične sudove u Hagu;
- Šejlom Bratić, studio za grafički dizajn, OD Not Your Chibi za potrebe dodavanja novih sadržaja na stranici ICS i proširivanje sadržaja stranice: <https://ics-mksj-ba>;
- sastanak sa rukovodiocem i uposlenicima JP Sarajevo u vezi programa obilježavanja opsade Sarajeva, Prijedora i Srebrenice u cilju bolje organizacije i koordinacije događaja;
- sastanak sa Sanjinom Hamidičevićem, projektnim koordinatorom Udruženje gradi BiH – Jovan Divjak i direktorom organizacije Udruženje gradi BiH – Jovan Divjak;
- sastanak sa Almin Škrijeljom, predsjednikom Udruženja Pravnika u vezi detalja organizacije Ljetne škole Pravnika za juli 2023. godine;
- sastanak sa Radom Pejić-Sremac, šeficom za informativnu djelatnost Mehanizma, (online sastanak u vezi kreiranja i inkorporiranja dokaznih predmeta u izložbu Centra kao dodatnog sadržaja, kontinuirano, novembra-decembar 2023. godine);
- održan niz sastanaka sa dr. Šobotom, dr. Premecom, mladim talentiranim umjetnicima i predstavnicima KAS-a u BiH na čelu sa direktorom Sven Petkeom u vezi pripreme izložbe „Besmisao rata“ kao podrške Ukrajini;
- održan niz sastanaka sa direktorom Festivala Mess, Nihadom Kreševljakovićem u vezi projekata povodom obilježavanja opsade Sarajeva i obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru;
- održani sastanci sa dokumentarnim fotografima Deckonikom i Hasanbegovićem u vezi pripreme izložbi i kreiranja ugovora;
- održan sastanak sa gospodinom Mujkićem, autorom 38 fotografija koje su poklonjene Informativnom centru Sarajevu na trajno korištenje;
- održana obuka u vezi korištenja baza MRMKS. Obuku je održao Andrea Knežević ispred Mehanizma za međunarodne krivične sudove;
- održani su sastanci sa direktorom Međunarodnog centra za edukaciju o Auschwitzu i holokaustu u Poljskoj i Grada Sarajeva te je odlučeno da nema potrebe za potpisivanje MOR-a te da se zajedničke aktivnosti mogu realizirati potpisivanjem postojećeg MOR-a sa Centrom za prevenciju Auschwitza i masovnih zločina sa kojim centrom već ima potpisan Memorandum.

Sve gore navedene aktivnosti su isključivo realizirane od strane Informativnog centra Sarajevo od strane zalaganja jedne uposlenice u Centru, stručne savjetnice Ismene Čaušević koja je pratila javne nabavke, učestvovala u kreiranju programa obilježavanja opsade Sarajeva i Srebrenice, učestvovala u kreiranju teksta Oduke obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, učestvovala u apliciranju projekata i iznalaženju dodatnih sredstava i uštede, prisustvovala Komisijama Gradskog vijeća, postavljala informacije i vijesti na službenu stranicu Centra, organizirala sastanke sa partnerima Centra, kreirala programe rada za GV GS, učestvovala u Nacrtu Budžeta. Učestvovala u kreiranju kurikulumu i sadržaja za osnovne škole, držala edukacije za studente i srednjoškolce. Učestvovala u dočeku inostranih delegacija. Pratila realizaciju ugovora ispred Grada sa partnerskim organizacijama kao i sve ostale aktivnosti po instrukciji i nalogu gradonačelnice.

Uz sve pobrojano, Centar će doprinijeti inovativnoj dopuni sadržaja muzejske postavke Centra kojom će se centar moći kategorisati u svjetske Centre i po pitanju edukacije mladih, ali i po pitanju tematskih sadržaja izložbe koji će zasigurno privući pažnju turista, inostranih delegacija iz svih gradova svijeta i doprinijeti pomirenju i što je najvažnije odati pijetet žrtvama i čuvati ih od zaborava.

Mandat za postavku izložbe

Prema tačkama 1.3. do 1.4. Memoranduma o razumijevanju za razvoj Informativnog centra u Sarajevu potpisanog između Grada Sarajeva i MKSJ (sada Mehanizam/MRMKS, kao pravni sljednik MKSJ-a) iz novembra 2016, mandat Informativnog centra o MKSJ Sarajevo je da pruži javnosti ažuriran, direktan i bezbjedan pristup svim javno dostupnim spisima MKSJ-a i arhivskom materijalu sadržanom u online bazama podataka MKSJ-a, kao i informiranje i edukacija javnosti o pitanjima ratnih zločina, doprinoseći tako procesu tranzicione pravde i jačanja vladavine prava u BIH i regionu uspostavljanjem snažne outreach komponente, uključujući: komponentu tranzicione pravde – doprinos procesima tranzicione pravde i suočavanja s prošlošću organiziranjem raznih informativnih i edukativnih javnih događaja, komponentu podrške pravnim profesionalcima i civilnom društvu – aktivnosti na izgradnji kapaciteta usmjerene ka pravnim stručnjacima i grupama civilnog društva koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u BIH i izložbena komponenta – prikaz rada MKSJ-a i sudova u BIH na donošenju presuda u predmetima ratnih zločina.

Informativni i obrazovni ciljevi izložbe uključuju:

- Objektivno i jasno informiranje o razlozima za uspostavljanje, radu i ukupnim rezultatima MKSJ-a
- Sticanje boljeg razumijevanja prošlosti na temelju utvrđenih činjenica u presudama MKSJ-a, uključujući borbu protiv negiranja i sprječavanja revizionizma
- Informiranje o pitanjima ratnih zločina, međunarodnom humanitarnom pravu i tranzicionoj pravdi
- Stvaranje empatije prema žrtvama i očuvanje njihovog sjećanja
- Prepoznavanje ratnih zločina kao gubitka za civilizaciju u cjelini, kao i za zemlje koje su bile direktno izložene ratu
- Povećanje svijesti o opasnosti od mržnje, netrpeljivosti, radikalnih i secesionističkih pokreta i režima;
- Stavljanje u središte pažnje i drugih ratnih zločina, posebno genocid i holokaust
- Promicanje mira, poštivanje ljudskih prava i vjerovanja u dostupnost međunarodne pravde
- Širenje kritičkog promišljanja i intelektualne radoznalosti i povećanje osjećaja lične odgovornosti kod demokratskih građana.

- Opći ciljevi projekta su sljedeći: doprinijeti procesima tranzicione pravde i suočavanja s prošlošću u BiH i regionu (na prostoru bivše Jugoslavije).

Specifični ciljevi projekta su sljedeći: razvoj izložbene komponente – prikaz rada MKSJ-a na putu prema utvrđivanju činjenica o ratnim zločinima počinjenim na području bivše Jugoslavije.

Idejni koncept izložbe

Izložba je konstruirana i postavljena u sarajevskoj Vijećnici – u prizemlju, desno od glavnog ulaza. Izložba će biti postavljena u tri odvojene, ali povezane prostorije i dodatnom holu, pored originalne sudnice MKSJ-a br. 2 dopremljene iz Haga i zajedno će činiti jedinstveni memorijalni kompleks.

Izložba prikazuje rad i doprinos Tribunala kroz predstavljanje svih 90 pravosnažno osuđenih lica za počinjene zločine razvrstanih po zemljama, a potom i prema regijama i gradovima unutar država u kojima su zločini izvršeni. Predstavljanje svakog pravosnažno okončanog predmeta će sadržavati informacije koje su izvađene iz baze podataka MKSJ-a, bez ikakvih izmjena sadržaja (broj predmeta, optužnica prema tačkama, statistike suđenja, sažetak konačne presude, kao i podatak o državi u kojima se izdržava kazna zatvora). Predstavljanje država, regija i gradova će pružiti osnovne podatke o geografskom području sa mapama lokacija gdje su izvršeni zločini, kao i statističkim prikazom ljudskih i materijalnih gubitaka uzrokovanim počinjenim ratnim zločinima.

U ulaznom holu izložbenog prostora nalaze se osnovni podaci o Tribunalu, originalni tekst Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a broj 827 kojom je osnovan Tribunal, opis/biće zločina za koje je sudio Tribunal preuzet iz njegovog Statuta. Također, tu su i fotografije sa sjednice Vijeća sigurnosti UN-a na kojoj je osnovan Tribunal, sa prvog suđenja, ceremonije zatvaranja MKSJ-a, prostora za publiku unutar MKSJ-a za vrijeme suđenja, kao i prikaz vanjskog i unutrašnjeg izgleda zgrade u kojoj je bilo sjedište Tribunala u Hagu. *Centar je dodatno osnažio muzejsku komponentu tako što je postavio fotografiju Ceremonije zatvaranja Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, kada je predviđeno da pravno nasljeđe Tribunala preuzima Mehanizam za međunarodne krivične sudove u Hagu, koji će biti čuvar oba naslijeđa suda, jedan za Ruandu drugi za bivšu Jugoslaviju.*

Drugi segment izložbene postavke je prikaz autentične sudnice broj 2. Tribunala u kojoj se sudilo licima optuženim za ratne zločine na području bivše Jugoslavije i koja je dopremljena direktno iz Haga nakon zatvaranja MKSJ-a. Ovim je Sarajevo postalo prvi grad nakon Nürnberga koji ima originalnu sudnicu jednog međunarodnog suda gdje su se održavala suđenja za ratne zločine.

U prostoriji sudnice mogu se vidjeti originalni mobilijar, pijedestal za sudije, zastor i zastava UN-a koja se nalazila u sudnici broj 2. u Hagu. Na autentičnim stolicama i stolovima u frontalnom dijelu prostora sjedili su članovi sudskih vijeća MKSJ-a, te stručno osoblje suda u redu ispod. Sa desne strane od sudskog vijeća sjedili su advokati odbrane optuženih i sami optuženi su sjedili u drugom redu. Lijeva strana od sudskog vijeća bila je namijenjena za sjedenje tužioca i njegovih saradnika. Svjedoci su sjedili na klupi preko puta sudskog vijeća i prije svjedočenja polagali su zakletvu čitanjem teksta koji se nalazi na samom stolu. Crnu sudsku odoru nosili su advokati odbrane, tužioci i stručno osoblje Suda, dok je crvena odora bila namijenjena isključivo za sudije. Izložena crvena odora je pripadala sudiji Faustu Pocar u koji je bio sudija Tribunala od februara 2001 godine, dok je u periodu od 2003. do 2005. godine obavljao i funkciju potpredsjednika suda, a u periodu od 2005. do 2008. godine bio je i njegov predsjednik. Sudija Pocar je za potrebe otvaranja Centra kao vid snažne podrške njegovom osnivanju i radu lično poklonio svoju sudačku togu u kojoj je sudio punih 17 godina. Na zidovima unutar prostora sudnice se nalazi vremenska linija koja prikazuje najznačajnije datume u radu Tribunala od njegovog osnivanja 25.05.1993. godine pa sve do zatvaranja 31.12.2017.godine, kao i prikaz organizacije MKSJ-a i krivičnog postupka pred

Tribunalom. Dio prostorije posvećen je i fotografijama sa imenima predsjednika Tribunala i njegovim glavnim tužiocima. *Unutrašnjost sudnice je dodatno obogaćena fotografijom jednog od suđenja u maloj sudnici na kojoj se mogu vidjeti advokati odbrane, i tužitelji i sudije Žalbenog vijeća na kome se nalazi jedan od bivših sudija MKSJ-a Ori.*

Centralni dio izložbene postavke Centra je posvećen predstavljanju rada i doprinosa MKSJ-a kroz prikaz infografika za sva osuđena lica pred Tribunalom, a koji su razvrstani prema državama, regijama i gradovima unutar država gdje su počinili ratne zločine za koje su pravosnažno osuđeni. Najveći broj pravosnažnih osuđujućih presuda izrečen je za ratne zločine počinjene na području Bosne i Hercegovine.

Svaka infografika se sastoji od informacija o predmetu protiv svakog osuđenog lica i preuzeta je iz baze podataka MKSJ-a bez ikakvih modifikacija sadržaja, a što uključuje autentičan broj predmeta, tačke optužnice, presuda, kazna, statistika suđenja i podatak o zemlji u kojoj je osuđeno lice upućeno na izdržavanje kazne zatvora). Prateće fotografije, izvodi iz svjedočenja, izjave, kao i ostali izložbeni sadržaj u prostoru je preuzet iz baze MKSJ-a i kao takav je korišten kao dokazni materijal u postupcima koji su vođeni pred Tribunalom.

U konačnici, jedan dio izložbene komponente sadrži popis dostignuća Tribunala (Utvrđivanje činjenica, Pravda za žrtve, Pozivanje vođa na odgovornost, Individualizacija krivice, Prilika da se čuje glas žrtava, Jačanje vladavine prava). *Također ovaj segment muzejske postavke obogaćen je fotografijom pritvorske jedinice u kojoj se boravili pojedinci kojima se sudilo za ratne zločine. Tokom boravka u Tribunalu, pritvorske jedinice su bile urađene prema europskim standardima, gdje su se poštovala ljudska prava i slobode za sve osuđene koji su tu boravili i koji su imali pristup biblioteci, doktorskoj njezi, sali za vježbanje, čitaonici, prostoriji za muziciranje i učionicu. Sve su sobe opremljene sa ležajem i osnovnim higijenskim potrebštinama. Također je u maloj sudnici postavljena i fotografija presuđenih osoba koji su procesuirani pred MKSJ i za koje je Pretresno vijeće suda izdalo međunarodne naloge za hapšenje jer su se sumnjičili za počinjenje kaznenih djela zločina pred Tribunalom.*

Informativni centar Sarajevo je u tekućoj godini okončao i tri značajne aktivnosti koje su dodatno ojačale mandat i djelovanje Centra. U prostoru biblioteka nalaze se sve dopremljene kopije dvojezičnih presuda MKSJ-a i vrijedna bibliotekarska građa Tribunala, te je dostupna javnosti, stručnoj i akademskoj zajednici za potrebe korištenja ili naučno-istraživačkog rada. Centar je od početka njegovog formiranja radio na opremanju i kapacitiranju opreme, te je Služba za poslove Informativnog centra inicirala donacije od gradskih općina i diplomatsko-konzularnih predstavništava u BiH, organizirajući niz donatorskih sastanaka jer je Memorandumom o razumijevanju predviđeno tokom prvih pet godina da se Centar finansira iz donatorskih sredstava. S tim u vezi, Služba za poslove Informativnog centra u je izvršila nabavku nedostajuće opreme biblioteke poštujući procedure i zakon o javnim nabavkama, iz namjenskih sredstava koje je Općina Novi Grad Sarajevo donirala Informativnom centru, a koja su u skladu sa Ugovorom o donaciji broj: 01-14-7241/17 od 29.12.2017. godine, zaključenog između Grada Sarajeva i Općine Novi Grad Sarajevo isključivo utrošena za nabavku tehničke opreme ili mobilijara za potrebe kapacitiranja Informativnog centra specificirane u prijedlogu Budžeta Centra koji je ujedno i sastavni dio ovog ugovora, a u skladu sa važećim propisom o javnim nabavkama. Tako da danas, biblioteka pored polica i namještaja posjeduje i 2 stolne lampe za čitanje za potrebe studenata i bibliotekara te merdevine koje će omogućiti sortiranje knjiga na police, a koje su planirane prvobitnim nacrtom biblioteke.

Pored bogatog arhiva i knjiga poklonjenih od strane partnerskih organizacija, ured Mehanizma u Sarajevu je radi svog zatvaranja odlučio sve preostale publikacije i presude pokloniti Informativnom centru Sarajevu na trajno korištenje. Pomenuta literatura će koristiti mladim

budućim doktorima prava, historije, sociologije, kriminalistike i za sve istraživače koji budu željeli izučavati bogato naslijeđe MKSJ-a. Pored materijala poklonjene su i fotografije na mešu koje Centar planira u sklopu kapaciteta i raspoloživosti prostora uklopiti u postojeću muzejsku izložbu. Obzirom da je potrebno dodatno osnažiti biblioteku, Centar je planirao putem javne nabavke nabaviti namještaj i police unutar kojih će biti smještene knjige koje su dopremljene iz ureda Mehanizma. Unutrašnjost biblioteke je dodatno obogaćena od aprila 2022. godine, fotografijom arhiva Tribunala koja prikazuje fizički arhiv Haškog tribunala na kojim policama se čuva bogato arhivsko naslijeđe. Arhiv se sastoji od tri široke kategorije spisa MKSR-a, MKSJ-a i Mehanizma: sudski spisi, spise koji nisu dio sudskih spisa, ali se odnose na sudski postupak, administrativne spise. Sudski spisi su spisi predmeta vođenih pred Međunarodnim sudovima, koji potiču od sudskih vijeća, tužilaštva, odbrane, Sekretarijata, optuženih i trećih strana (npr. države, amici curiae). Oni uključuju: podneske (odnosno naloge i odluke koje je donio sud i zahtjeve i podneske strana u postupku i subjekata koji nisu strane u postupku), dokazne predmete prihvaćene kao dokaze, transkripte i audiovizuelne snimke sudskih pretresa. Spisi koji se odnose na sudski postupak obuhvataju spise koji dokumentuju istrage, krivično gonjenje, pritvor optuženih, zaštitu svjedoka i izvršenje kazni. Administrativni spisi dokumentuju pomoćne funkcije ad hoc međunarodnih sudova i Mehanizma kao što su kadrovski i finansijski poslovi i poslovi nabavke. Spisi koji se još uvijek aktivno koriste, uključujući i zbirku dokaza tužilaštva, još uvijek nisu pohranjeni u arhivi.

Planirane aktivnosti:

Pored gore navedenih aktivnosti, Centar planira i proširenje sadržaja muzejske postavke gdje će se u prostoriji za svjedoke ubaciti dva touch panela koji će biti isključivo korišteni za pretragu baze podataka i dokumentarnih filmova Tribunala i službene stranice Informativnog centra. Uz to će se uraditi 10 postamenata koji će sadržavati replike dokaznih predmeta, koje su pronađene u različitim regijama u kojima su počinjeni zločini. Međunarodni krivični sud za Ruandu (MKSR) i Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) postavili su temelje savremenog međunarodnog krivičnog pravosuđa. Njihove arhive, koje su sada u nadležnosti Mehanizma, sadrže na hiljade sudskih spisa, uključujući i dokumente koje su podnijele strane u postupcima i treće strane, dokazne predmete uvrštene u dokaze tokom suđenja, transkripte postupaka, fotografije i audio-vizuelne snimke pretresa. S tim u vezi će proširenje sadržaja izložbe pružiti pogled kroz odškrinuta vrata tih arhiva. Replike predmeta koje će se predstaviti u Sobi za svjedoke, će ilustrovati raznolikost sadržaja arhiva i dokumentovanih pravosudnih postupaka dok u isto vrijeme će približiti i prikazati specifične događaje koji su dio šireg konteksta. Ovakav vid izložbe će pomoći da se na opipljiv način prikaže sva kompleksnost događaja koji su se odigrali u Ruandi i na području bivše Jugoslavije ali i šire. Centar će aplicirati putem javnog poziva te kada se odobre sredstva, izložba će se realizirati. Izložba će se raditi u saradnji Centra sa partnerskim organizacijama; Ovakav sadržaj će dodatno zainteresovati turiste. Međutim najbitnije je da će ovakvi sadržaji se koristiti kao edukativno vizualna alatka za predavanje mladih generacija.

Bitno je naglasiti da je Centar učestvovao u istraživanju i pronalaženju literature ali i istraživanju na temu komandne odgovornosti pred MKSJ/MRMKS za potrebe doktorice prava koja je napisala članak na pomenutu temu.

Zaključna razmatranja

Informativni centar otvoren je za posjetioce radnim danima, 08:30-16:30 sati. U periodu 2023. godine, zabilježen je porast posjeta u odnosu na 2022. godinu. **Za period od januara do 30. novembra, 2023. godine, Centar je posjetilo ukupno 32.280,00 posjetilaca/turista, što znači u prosjeku oko 89 osoba na dnevnoj posjeti.**

Centar u 2023. godini broji oko ukupno 420 posjeta studenata i osnovaca koji su prošli edukaciju i predavanja. Pored toga posjete turista su u porastu. Zabilježen je i veliki broj međunarodnih delegacija Centru. Ne uzevši u obzir posjete turista, **Centar bilježi 800 posjeta delegacija i gostiju drugih gradova u 2023. godini.**

Posjetioци pokazuju veliki interes za ratne sukobe na području BiH, opsadi glavnog grada i genocidu, a naročit interes pokazuju za obilazak autentične sudnice Haškog tribunala. Sve češće izražavaju interes za pretraživanje baze podataka arhiva i upoznavanje s dijelom outreach programa u kome su sadržani dokumentarci o ratnim zločinima počinjeni na teritoriji bivše Jugoslavije.

Za svoj rad i zalaganje centar je dobio pohvale od direktorice Prve gimnazije i dekanese Internacionalnog univerziteta u Sarajevu (IUS).